

dr hab. n. med. Jolanta Masiak prof. UM w Lublinie
II Klinika Psychiatrii i Rehabilitacji Psychiatrycznej
Katedry Psychiatrii
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie
Głuska 1
20-439 Lublin

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu BIURO RADY DYSCYPLINY NAUKI MEDYCZNE	
wpł. dnia	08-08-2023
L. dz. RN-BM/	1415

Recenzja

Rozprawy doktorskiej lek Agnieszki Czerwińskiej Błaszczyk

p.t. „Ocena funkcji seksualnych oraz stylów przywiązaniowych u osób uzależnionych od alkoholu”.

Promotor: prof. dr hab. n. med. Tomasz Pawłowski

WID 12
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
RADA DYSCYPLINY NAUKI MEDYCZNE
Przewodnicząca
A Halon
prof. dr hab. Agnieszka Halon

Zgodnie z uchwałą nr 932/VI/2023 Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetem Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu z dnia 15.06.2023 r. powołującą mnie do wypełnienia obowiązków recenzenta w przewodzie doktorskim lek Agnieszki Czerwińskiej Błaszczyk przedkładam recenzję rozprawy, przygotowanej pod kierownictwem naukowym Pana prof. dr hab. n. med. Tomasz Pawłowskiego;

równocześnie pragnę stwierdzić, co następuje:

Rozprawa doktorska lek Agnieszki Czerwińskiej Błaszczyk p.t. „Ocena funkcji seksualnych oraz stylów przywiązaniowych u osób uzależnionych od alkoholu”, stanowi oryginalne rozwiązanie przez Doktorantkę zagadnienia naukowego;

1. w przedstawionej do oceny rozprawie Doktorantka wykazała ogólną wiedzę teoretyczną przedmiotu;
2. lektura przedłożonej pracy potwierdza umiejętności Doktorantki prowadzenia pracy naukowej.

Przygotowana przez Doktorantkę rozprawa doktorska odpowiada kryteriom wynikającym z ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym. W uzasadnieniu tych ocen przedstawiam następujące uwagi i spostrzeżenia merytoryczne dotyczące recenzowanej rozprawy doktorskiej.

1. Uwagi ogólne

W badaniach mężczyzn z chronicznym używaniem alkoholu, odnotowano różne rozpowszechnienie zaburzeń seksualnych od 8% do 95,2%. Najczęściej zgłaszanymi dysfunkcjami były brak pożądania seksualnego, przedwczesny wytrysk i zaburzenia erekcji. Wśród czynników predykcyjnych dysfunkcji seksualnych wymieniane są zaawansowany wiek, niski poziom wykształcenia, bezrobocie, wczesny wiek rozpoczęcia nadużywania alkoholu, długi czas uzależnienia od alkoholu, jednoczesne palenie tytoniu, większa ilość i częstotliwość spożywania alkoholu oraz obecność choroby wątroby. Znacznie mniej badań oceniało związek uzależnienia od alkoholu i dysfunkcji seksualnych u kobiet a także stylu przywiązania, prowadzone przez doktorantkę badania umożliwiają wypełnienie luki w wiedzy w tym zakresie a także identyfikację czynników, które można poprawiać w pracy psychoterapeutycznej pacjentów chorujących na zaburzone używanie alkoholu, stąd podjęte przez doktorantkę badania w pełni uzasadnione.

2. Uwagi szczegółowe

Przedstawiona rozprawa doktorska liczy łącznie z piśmiennictwem i załącznikami 104 strony. Praca podzielona jest na części: Wstęp - 29 stron, Cele badania - 1 strona, Pytania i hipotezy badawcze - 2 strony, Materiał i metody - 19 stron, Wyniki - 22 strony, Dyskusja - 9 stron, Wnioski - 1 strona, Streszczenia w języku polskim i angielskim - 6 stron, Spis tabel i schematów - 2 strony, Piśmiennictwo - 10 stron. Została zachowana właściwa proporcja

między poszczególnymi częściami rozprawy doktorskiej. Piśmiennictwo jest dobrze dobrane, aktualne. Praca napisana jest w sposób bardzo jasny, starannie opracowana pod względem edytorskim.

We wstępie Autorka przedstawiła uzasadnienie podjęcia badań własnych. We Wprowadzeniu dysertacji, składającym się z 3 podrozdziałów Autorka dokonała przeglądu istniejącego piśmiennictwa tematu, przedstawiła: kryteria klasyfikacyjne oraz etiopatogenezę uzależnienia od alkoholu a także wpływ alkoholu na gospodarkę hormonalną. Przedstawiła przegląd współczesnej wiedzy na temat funkcji seksualnych człowieka – podała definicje model reakcji seksualnej człowieka i czynniki determinujące funkcje seksualne u ludzi. Następnie podała aktualne definicje i kryteria podziału dysfunkcji seksualnych u ludzi oraz wpływ alkoholu na występowanie dysfunkcji seksualnych u ludzi. W części badawczej Doktorantka przedstawiła 4 cele badania: głównym celem badania była analiza zaburzeń funkcji seksualnych w grupie osób uzależnionych od alkoholu w porównaniu do grupy kontrolnej – badała mężczyzn, ale także kobiety, co jest dużą wartością badania – wiele badań poświęconych jest uwarunkowaniom uzależnień u badanych mężczyzn – mniej badań poświęconych jest uwarunkowaniom uzależnień u kobiet. Kolejnym celem była ocena związku stylów przywiązania z występowaniem dysfunkcji seksualnych w badanej grupie.

Doktorantka sformułowała sześć pytań i hipotez badawczych. W rozdziale Materiały i metody Doktorantka opisała badaną grupę 149 osób – 100 osób stanowiło grupę badaną a 49 grupę kontrolną. Grupa badana obejmowała pacjentów leczonych w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia a także w oddziale dziennym leczenia uzależnienia od alkoholu. Badano osoby w wieku 18-50 lat z diagnozą uzależnienia od alkoholu aktywnie pijące alkohol lub w okresie abstynencji.

Badanie otrzymało pozytywną ocenę Komisji Bioetycznej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Przeprowadzone badania to: badania kwestionariuszowe: Międzynarodowy Indeks Funkcji Seksualnych u Mężczyzn, Indeks Funkcji Seksualnych u Kobiet, Kwestionariusz Stylów Przywiązaniowych, Kwestionariusz Fagerstroma, ankietę autorską. Analizę statystyczną przeprowadzono przy użyciu pakietu SPSS Statistics 25 (IBM). Zastosowano odpowiednie metody statystyczne.

W rozdziale: Wyniki, najważniejszym wynikiem badania wydaje się stwierdzenie, że kobiety i mężczyźni uzależnieni od alkoholu doświadczają istotnie częściej dysfunkcji seksualnych niż osoby nieuzależnione. Kobiety uzależnione od alkoholu cechował istotnie niższy poziom wymiarów pożądania, lubrykacji, orgazmu, ogólnej satysfakcji z życia seksualnego i ogólnego poziomu funkcjonowania seksualnego. Mężczyźni uzależnieni od alkoholu, cechowali się istotnie niższym poziomem wymiaru erekcji, pożądania, orgazmu, satysfakcji ze stosunku seksualnego, ogólnej satysfakcji z życia seksualnego a także wyższym nasileniem stopnia zaburzeń erekcji. Uzyskane przez Autorkę wyniki wskazują, że czas używania alkoholu przez badanych z cechami uzależnienia był ujemnie związany ze wszystkimi wymiarami funkcji seksualnych u mężczyzn natomiast u kobiet z poziomem ogólnego funkcjonowania seksualnego i poziomem wymiarów pożądania, podniecenia, orgazmu oraz ogólnej satysfakcji z życia seksualnego. Podobnie ilość spożywanego dziennie alkoholu była ujemnie związana z poziomem wymiaru erekcji i satysfakcji ze stosunku seksualnego u mężczyzn, u kobiet z wymiarem pożądania. W zakresie wzorców przywiązania poziom bezpiecznego stylu przywiązania był niższy w grupie badanej, wyższe były poziomy stylu lękowo ambiwalentnego i unikowego.

Sformułowane wnioski są adekwatne do uzyskanych wyników. Najważniejszym wydaje się wniosek stwierdzający, że „uzależnienie od alkoholu jest czynnikiem występowania dysfunkcji seksualnych u kobiet i mężczyzn.” – jest to wniosek, który może znaleźć praktyczne zastosowanie w pomocy diagnostycznej i terapeutycznej osobom doświadczającym uzależnienia od alkoholu – wskazujący terapeutom potrzebę uwzględniania w leczeniu trudności seksualnych w tej grupie pacjentów. Ważnym wnioskiem, który także może być przydatny w terapii pacjentów uzależnionych od alkoholu to wykazanie, że czas picia alkoholu u mężczyzn uzależnionych od alkoholu jest dodatnio związany z zaburzeniami erekcji u tych mężczyzn, natomiast u kobiet długość czasu uzależnienia nie ma związku z występowaniem zaburzeń funkcji seksualnych.

Z obowiązku recenzenta załączam listę uwag redakcyjnych:

Na str 34. Doktorantka poinformowała, że badanie otrzymało pozytywną ocenę Komisji Bioetycznej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu nie podała numeru zgody Komisji Bioetycznej

Na str. 62 Autorka omówiła a następnie na str. 63 w tabeli 19 przedstawiła w tabeli uzyskane wyniki zależności między występowaniem zaburzeń funkcji seksualnych i czasem picia alkoholu z cechami uzależnienia w grupie badanych mężczyzn – wyniki wskazują na występowanie istotnych statystycznie zależności między pięcioma wymiarami Indeksu Funkcji Seksualnych a czasem picia alkoholu natomiast na str. 77 Autorka pisze w dyskusji ”w badaniu nie wykazano istotności statystycznej związku czasu picia alkoholu ze stopniem nasilenia zaburzeń erekcji”

Na str. 63 Autorka pisze, że w badaniu zależności między występowaniem zaburzeń funkcji seksualnych i czasem picia alkoholu z cechami uzależnienia w grupie badanych kobiet odnotowano pięć zależności istotnych statystycznie

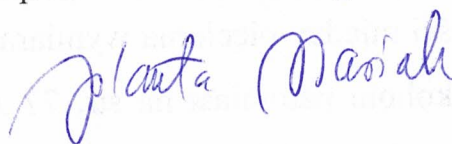
a następnie na stronie 78 w dyskusji autorka pisze „u kobiet czas picia alkoholu nie jest powiązany z występowaniem zaburzeń funkcji seksualnych”.

PODSUMOWANIE I WNIOSEK

Reasumując pragnę stwierdzić, że rozprawa doktorska rozprawa doktorska lek. Agnieszki Czerwińskiej Błaszczuk p.t. „Ocena funkcji seksualnych oraz stylów przywiązaniowych u osób uzależnionych od alkoholu”.

- 1 Stanowi oryginalne rozwiązanie przez Doktorantkę zagadnienia naukowego;
- 2 W przedstawionej do oceny rozprawie Doktorantka wykazała ogólną wiedzę teoretyczną przedmiotu;
- 3 Recenzowana rozprawa doktorska potwierdza umiejętności Doktorantki do prowadzenia pracy naukowej;
- 4 Badanie zaprezentowane w rozprawie doktorskiej jest oryginalne i powinny być kontynuowane

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.). Wnoszę zatem do Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetem Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu o dopuszczenie lek Agnieszki Czerwińskiej Błaszczuk do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

dr hab. n. med. Jolanta Masiak prof. UM w Lublinie

Lublin 2023-07-27